

- Nizina Wielkopolsko-Kujawska: Giebnia ad Janikowo (UTM: CD05, 52°46'37"N, 18°07'04"E), solnisko na zapleczu Janikowskich Zakładów Sodowych (obecnie „Janikosoda” S.A.) zlokalizowane przy podstawie osadników szlamów poprodukcyjnych; na szlamistym pobrzeżu rowu odciekowego w zespole mannicy oddalonej i solirodu zielonego (*Puccinellio distantis*-*Salicornietum brachystachyae*), 29 IX 1982 – 2 exx., leg., det. et coll. M. STACHOWIAK;
- Beskid Zachodni: Marszowice ad Gdów (DA42, 49°54'18"N, 20°15'27"E), nad rzeką Rabą, ad lucem, 15 VI 2007 – 3 exx. (♂♂), leg. P. BUCZYŃSKI, det. et coll. M. PRZEWOŹNY.

Mierzący od 4,8 do 7,6 mm *H. parallelus* to największy krajowy przedstawiciel Heteroceridae (DRECHSLER 1979: [W:] FREUDE H., HARDE K. W., LOHSE G. A. (red.): Die Käfer Mitteleuropas, Bd. 6. Diversicornia. Goecke & Evers, Krefeld: 296–305). Gatunek ten jest halobiontem spotykanym na pobrzeżach morskich i niektórych solniskach śródlądowych w południowo-zachodniej części Palearktyki. Z Polski notowano go dotąd dwukrotnie: z Poznania (SZULCZEWSKI 1922: Prace Kom. Mat.-Przyr. PTPN, B, 1 (3-4): 183-243) i Zegrza koło Warszawy (TENENBAUM 1937: Pol. Pismo ent., 14-15: 336-345). Ze względu na fakt, że są to bardzo stare dane, oraz że oba stanowiska nie były solniskami, wiarygodność danych o obecności *H. parallelus* w Polsce opatrywano znakiem zapytania (BURAKOWSKI i in. 1983: Kat. Fauny Pol., XXIII, 9: 1-294). PAWŁOWSKI i współautorzy (2002: [W:] GŁOWACIŃSKI Z. (red.): Czerwona lista zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce. IOP PAN, Kraków: 88-110), umieścili go na „Czerwonej liście zwierząt ginących i zagrożonych w Polsce” z kategorią DD (dane niepełne).

Przytoczone przez autorów dane rozwiewają wątpliwości o obecności *H. parallelus* w Polsce. Występowanie tego gatunku na solnisku w Giebni koło Janikowa potwierdza też jego preferencje środowiskowe. W tym miejscu należy nadmienić, że znad Raby także znane są solniska (między innymi w odległych o zaledwie kilka kilometrów od Marszowic Łężkowicach), gdzie chrząszcz ten prawdopodobnie znajduje dogodnie dla siebie warunki egzystencji.

Marek PRZEWOŹNY, Wydz. Biologii UAM, Poznań
Mieczysław STACHOWIAK, Kat. Kształt. i Ochr. Środ. UTP, Bydgoszcz
Paweł BUCZYŃSKI, Zakł. Zool. UMCS, Lublin

484. Nowe dla Pojezierza Mazurskiego gatunki lyszczynkowatych i ścięrowatych (Coleoptera: Nitidulidae, Mycetophagidae)

Nitidulidae and Mycetophagidae (Coleoptera) new for the Masurian Lake District

KEY WORDS: Coleoptera, Mycetophagidae, Nitidulidae, synanthropic beetles, new records, Masurian Lake District, NE Poland.

Notatka ma na celu uzupełnienie wiedzy na temat rozszedlenia w Polsce pięciu ekspansywnych gatunków chrząszczy, których obecność w kraju odnotowano w ostatnim dwudziestolecu. Wszystkie wymienione taksony są nowymi dla Pojezierza Mazurskiego. Zastosowano następujące skróty nazwisk: LB – L. BOROWIEC, RG – R. GAWROŃSKI, PJ – P. JAŁOŚZYŃSKI, AL – A. LASOŃ, AO – A. OLEKSA.

NITIDULIDAE

Carpophilus marginellus (MOTSCHULSKY, 1858)

- Małdyty (UTM: DE17), 24 VI 2005 – 1 ex., 13 VI 2006 – 1 ex., złowione w siatkę entomologiczną w locie, przy zabudowaniach gospodarskich, leg., det. et coll. RG;

- Wilamówko ad Morąg (DE27), 16 IX 2007 – 1 ex., pole uprawne, wysiany z przyzmy spleśniałego zboża, leg., det. et coll. RG;
- Góry Lubiańskie ad Olsztynek (DE42), 15 VIII 2007 – 23 exx., pole uprawne, wysiane ze spleśniałej kiszonki kukurydzianej, leg., det. et coll. RG;
- Wyszembork ad Mrągowo (EE27), 14 VII 2007 – 4 exx., pole uprawne, wysiane ze spleśniałej kiszonki kukurydzianej, leg. RG et AO, det. AL, coll. RG.

Gatunek wykazany w ostatnim dziesięcioleciu jako nowy dla Polski (LASOŃ 1998: Wiad. entomol., **17**, 3-4: 165-168). Najnowsze dane dotyczą Dolnego i Górnego Śląska (MELKE, GRZYWOCZ 2003: Acta ent. siles., **11**, 1-2: 102-105). Nowe stanowiska z Polski północno-wschodniej wskazują, że *C. marginellus* skolonizował już cały kraj.

Carpophilus truncatus MURRAY, 1864

- Małdyty (DE17), 23 VII 2007 – 1ex., wysiany z kompostu, leg. et coll. RG, det AO;
- Wilamówko (DE27), 1 VIII 2007 – 10 exx., 8 VIII 2007 – 6 exx., 16 IX 2007 – 200 exx., wszystkie wysiane z przyzmy spleśniałego ziarna (rzepak, pszenica), na skraju pola uprawnego leg. RG, det. RG et AL, coll. AL, LB, RG.

Gatunek pochodzący z południowo-wschodniej Azji. Do Europy Środkowej zawleczony stosunkowo niedawno (SEFROVA, LASTUVKA 2005: Acta univ. agric. silvic. Mendel. Brun., **53**, 4: 151-170). Z Polski wykazany dotychczas z jednego stanowiska na Górnym Śląsku pod synonimiczną nazwą *Carpophilus pilosellus* MOTSCHULSKY, 1858 (MELKE, GRZYWOCZ 2003: ibid.). Uznawany za szkodnika magazynowego. W miejscach występowania spotykany często masowo. Podane powyżej lokalizacje zwiększają do trzech liczbę udokumentowanych stanowisk *C. truncatus* w Polsce.

Glischrochilus quadrisignatus (SAY, 1835)

- Małdyty (DE17), 20 V 2003 – 2 exx., pole uprawne, wysiane z przyzmy gnijącego zielska, leg. et coll. RG, det. AL.

Ekspansywny gatunek chrząszcza, stwierdzony w Polsce stosunkowo niedawno (LASOŃ 1998: Wiad. entomol., **17**, 3-4: 169-173). Prawdopodobnie występuje już w całym kraju.

MYCETOPHAGIDAE

Litargus balteatus LE CONTE, 1856

- Małdyty (DE17), 14 VII 2007 – 1 ex., wysiany z kompostu, leg., det. et coll. RG.

W Polsce gatunek wykazany z pojedynczych stanowisk zlokalizowanych w południowej części kraju (BOROWIEC 1991: Wiad. entomol., **10**, 4: 197-205; SZOŁTYŚ 1996: Acta ent. siles., **4**, 1-2: 14-18). Podane powyżej stanowisko z Polski północno-wschodniej pozwala sądzić, że *L. balteatus* zasiedlił już cały kraj.

Typhaea decipiens LOHSE, 1989

- Małdyty (DE17), 28 V 2005 – 1 ex., wysiany z kompostu, leg. et coll. RG, det PJ, 23 VII 2007 – 2 exx., złowione w locie, w siatkę entomologiczną, leg. RG;
- Wilamówko (DE27), 14 VII 2007 – 4 exx., 1 VIII 2007 – 7 exx., 16 IX 2007 – 23 exx., leg. et det. RG, coll. AO, LB, RG;
- Prośno (DE36), 26 V 2007 – 1 ex., teren zurbanizowany, złowiony w locie w siatkę entomologiczną, leg., det. et coll. RG.

Gatunek prawdopodobnie pochodzenia nearktycznego, lecz opisany na podstawie okazów złowionych w Europie (LOHSE 1989: Ent. Bl., **85**, 3: 144-146). Z Polski podany dopiero w ostatnich latach (JAŁOZYŃSKI 2002: Wiad. entomol., **21**, 4: 213-216; MELKE, GRZYWOCZ 2003: ibid.). Nowo odkryte stanowiska wskazują, że gatunek występuje już w całym kraju.

Robert GAWROŃSKI, Morąg
 Andrzej LASOŃ, Białystok
 Andrzej OLEKSA, UKW, Bydgoszcz